

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการขยายโอกาสทางการศึกษาตามมาตรการในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานการขยายโอกาสทางการศึกษาตามมาตรการในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ได้แก่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 38 โรงเรียน มีผู้บริหาร 38 คน

กลุ่มที่ 2 หัวหน้าหมวดวิชาของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 38 โรงเรียน มีหัวหน้าหมวดวิชา 304 คน

การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรรวมทั้งสิ้น 342 คน

(ดังรายละเอียดจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏตามภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 1 ชุด ใช้กับผู้บริหารโรงเรียน
2. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 1 ชุด ใช้กับหัวหน้าหมวดวิชา

การสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. การสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลำดับการดำเนินงาน มีดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียด แนวคิด เกี่ยวกับความ เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ปัญหาการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการสำคัญที่สนองนโยบายและจุดเน้นของกรมสามัญศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แนวคิดเกี่ยวกับการขยายการศึกษาภาคบังคับ รูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทำการศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาเอกสาร "กิจกรรม (แม่บท) ภาคปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ค.อมค.สศ.) แผนพัฒนาการศึกษา 2531 ของกรมสามัญศึกษา" เพื่อกำหนดข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

1.3 รวบรวมรายละเอียด จัดหมวดหมู่ประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาปัญหาของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ประเด็นที่จะกำหนด เป็นข้อคำถาม เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม

1.4 สร้างคำถามของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามตามรายละเอียดและประเด็นสำคัญที่รวบรวมและจัดหมวดหมู่ไว้ ดังนี้

1.4.1 แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะของข้อคำถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ และคำถามแบบปลาย เปิดใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์รวม 2 คอนคือ

คอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

คอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการดำเนินงาน

การขยายโอกาสทางการศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

1.4.2 แบบสอบถามที่มีลักษณะของข้อคำถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้สอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ประกอบด้วยข้อคำถามในแบบสอบถามรวม 2 คอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานการขยายโอกาสทางการศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

1.5 นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

1.6 แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ได้นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงแก้ไขในด้านความถูกต้องครอบคลุม เนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏตามภาคผนวก ข)

1.7 แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้แบบสัมภาษณ์ 1 ชุด และแบบสอบถาม 1 ชุด เพื่อใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ประชากรและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละและนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

3. การคำนวณค่าสถิติจากข้อ 1 - 2 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus)